

Straschill'ova grenčica iz zelenjave povroči moč in je vsled tega pri večjem telesnem naporu

neobhodno potrebna.

Zato jo je priporočati zlasti za turiste, lovce, vojake,

dan 40—50 oseb od gladi. Črnogorci se le bodojijo, da bi kdo njih divjaštvo v bližini opazoval . . .

Veloxlasti Çimento.

Vseh šest velevlasti podalo je v Cetinju skupno izjavo, ki se glasi tako le: „Imamo čast, k. aljevi črnogorski vladi skupno izjavo podati, da ne spremeni zavzetje Skutarja na noben način odločitev velesil glede omejitve Albanije proti severu in severnem vzhodu, da se mora tedaj mesto v najhitrejšem času izprazniti ter oddati zapovedniku mednarodni vojnih parnikov. Črnogorsko vlado se opozarja, da naj na to naznanilo hitro od-

Baje je črnogorski delegat Popović to napisao sprejel, obenem pa v imenu svoje vlade zoper krivične (!) in brezarčne (!!) zahteve velesil protestiral. Pač precei uredrnosti!

Černáčka se přesouvají počátkem května.

Smešno in vendar resnično! Reichspost-poroča iz Cattaro, da se opazuje onkrat črno-gorske meje živahnovo vojaško gibanje. Na cesti, ki vodi iz Cattaro v Njeguš in Cetinje, opaziti je močne črno-gorske vojaške oddelke, istotako na gorovju, ki se vije na desnici nad cesto čez Lovcena. Pri Njegušu opazilo se je tudi oddelek v srbskih uniformah; v sledi tegi so sudi, da bi se v slodcu vojne srbski vojaki bojev udeležili. Utrdbe na Lovcenu so Črno-gorci v zadnjih dneh zopet oborobili in spravili vanje velike množine streliva. V Cetinju so se zgledili surov i izgred pred avstro-ograskim poslananstvom. Črno-gorci so obesili na enega osla avstrijski trak in so tega načmljenjenega oča z zazaramovanjem Avstrije pred naše poslanstvo gnali. Kralj Nikita je izjavil: „Mi smo postali gotovi s Skutarijem; postali budem gotovi tudi s Cattarom. Naj le poskušajo z nami!“ Meje so Črno-gorci zdaj tudi za pošto zaprli.

Zadnji telegrami.

Kralj Nikita doslej ni odnehal. Avstrijski bajoneti bodejo morali vreči Črnogorce iz Skutarija. Vsled ruske zahrbitnosti niso velevlasti skupnega koraka z orožjem sklenile. Pač pa nastopi italijansko vojaštvo obenem z avstrijskim zoper Črnogoro. Vojna je neizogibna, ako se Nikita še vključi, urij ne podv.

• Vážné posuškovanie

Dunaj, 1. maja. Pri cesarju in pri ministru za zunanje zadeve Bertholdu so se vršila v začetku posvetovanja, katerih se je udeležil vojni minister Kroatia, šef generalštaba Conrad, komandant vojne mornarice admiral Haus. O vojnemu ministru so govorili, da je izjavil glede armade: „Alles fertig.“

Nikita hoće zopet „umreti.“

Cattaro, 30. aprila. — C. in kr. poslanik v Cetinju pl. Giesl zahteval je včeraj v noujnih besedah še vedno izostalo rešitev afere parnika „Skodra“, umora franciškana Pašića in zadovščenje za poskušeni umor c. in kr. vojaškega atašeja, hauptmana Hubka. Omenil je tudi, da se pričakuje takojšnje izpraznenje mesta Skutarija od črnogrske vojske.

Kralj Nikita je izjavil komedijantovsko, da je pripravljen, umreti za črnogorski Skutari.* S tem je hotel povedati, da neće odnehati.

„Südal. Korr.“ poroča iz Cetinja: Iz uradnega črnogorskega vira smo izvedeli, da vladar Skutarija noče vrniti. Baje bi črno-

gorska armada Skutari obdržala, pa ko bi ji tudi lastna vlada in kralj Nikita zapovedal, da se na Evropi pokorijo (2).

Kralj Nikita in njegovi krvniki silijo v Skutariju in okolici albanske domačine, da zahterja pismeno oddajo Skutarija na Črnogoro. Kdor tak spis ne podpiše, temu se zna tako zgoditi, kakor franciškansku Paličo. To izsiljevanje neveda ne bodo imelo neneha.

Uma zane roko?

Trst, 30. aprila. Svetovni listi očitali so kralju Nikitu, da je vojsko zoper Turčijo le iz spekulacijskih nagibov za lastni žep začel. Pod imenom Nikitovega sina ustanovil se je namreč kratko pred vojno neka borzna firma à la bourse, ki je vsled izbruha vojne milijone zaslužila. Tudi zdaj se godi nekaj podobnega. Mesecem sem žel dobičajo slovenske banke v Trstu in drugod na Avstrijskem poštne nakaznice z velikimi svatomis Črnogore. To je papir z zlato! Črnogorski odpodiplstelji teh naskaznic zahtevali bodejo svoj čas od Avstrije denar; dobili bodejo ta denar, ali avstrijski poštni urad ne bode od Črnogorice idoči, ker napove ta bržkone denarni bankerot. Torej zoper umazana spekulacija, ki jo je Nikita že pred leti enkrat uspešno napravil. Prav mogoče je, da bodejo Črnogorci na naše vojake streljali, Avstrija pa jim bude smednik platiča ...

Črnošorske prierave.

Cattaro, 30. aprila. Od predvčerj sem
ni v Cattaru nobenega Črnogorca ved videti.
Vsa okolica je v rasburjenem pričakovanju od-
ložnih dogodkov. Prihod črnogorskega
vojaštva proti avstrijski meji se
je danes nadaljeval. Ved transportnih
kolon srbskih kahonov pripeljalo se je
danes v bližino mesta Ugnji. Avstrija je na
vece pripravljena, tako da ji ne bude treba ne-
benega rezervista ved pod orodje poklicati.

Inozemsko časopisje.

Paris, 30. aprila. Francoski listi pravijo vedjidel, da je črnogorsko postopanje neopravljeno in da se mora zabraniti avtočno vojno. „Petit République“ n. pr. obsoja najstrožje gnušeno kupčijo kralja Nikite in Essad-paše in pravi, da bi bilo sramotno, skozi Evropo v nevarne konflikte potegnilo, ker kodej so prednji pustolovci in izsiljevalci liki banditom po ropu plen razdeliti... Teko pišejo Francozi, ki gotovo niso prijatelji Avstrijcev!

Steckenpferd

milo liliino mleko

vedno kakor doslej neobhodno potrebno za racionalno negovanje kote in lepote. Vsakodnevna priporočevalna pisma. A 80 h povsod v zalogi.

Dopisi.

Iz Ragoznice. Ali že veste, da je star Miba Brenčič na potu poboljšanja? Po razmerah sedanjih časov si posestniki svoje njive povečajo in tako obdelujejo, da jim več koristijo. Ravnato je tudi Brenčič naredil ne posestvo, katero je kupil od Jakoba Rašl, mlinarja v Ragoznici. Ker to narediti sme, kakor sam reče, ker nima sekvestra postavljenega. Ali stvar je druga: ker je Brenčič njive preveč povečal ter si s tem tujo pravico vzpel, ker ni mogel pri oranju po svojem živino goniti, so zato sosedi strogo nastopali in govorico raztresli, da bodo zaplankali in potem videli, kako bode oral. Ko star Brenčič vidi sosede nezadovoljne, je orano zemljo popustil, da odalej lahko po njegovem živinu hodi, kadar orje. To je tedaj znak, da je star Brenčič na potu poboljšanja. Na zahodni strani Brenčičevega posestva je splav, katera je last mlinarja Jakoba Rašl. Tam je mialil Brenčič narediti cementno obrano, da ne bi voda delala skodo na njegovem posestvu. To delo je Brenčič začel z največjo uravnostjo; mogoče da bi se to

Ker Brencič to obrano ni delal po ukazu Rašline in tudi brez dovoljenja tistih, ki imajo čes taka dela pravico. Resnica, ako bi Brencič to cementno obrano naredil, je sam peklenček ne bi mogel rasbiti. Kaj če biti? Rašl je Brenciču v pravem času našel pri tem delu in takoj pre-povél Star Brencič (v resnici na potu poboljšanja) je delo takoj vstavljal ter delave pošteno plačal. Konaj je minulo par dni, dobil je Rašl od dr. Fermevca opomin, da povrne Brenciču stroške 120 kron. Rašl premisljuje: tako, ker nimam Brenciču nič dolžan? Pa pusti in ne misli več na teh 120 K. Presnet! čes nekaj dni dobil zopet Rašl opomin od dr. Fermevca, da stroške mora povrniti Brenciču. Tedaj pa je že začel Rašl bolj premisljevati, da bo vendar le moral plačati. Ko žalostno premisljuje, pride mu nakrat dobra misel: Saj so tri božje osebe, ker sem dobil že dvakrat opomin, gotovo dobiam še tretjakrat in potem se bo že moral plačati. Kaj si mislite? Tretjakrat Rašl ni dobil več opomina, saj do sedaj ne, ko je že trideč leta minalo! Iz tega se lahko resnica sprevidi, da je star Brencič na potu poboljšanja, ker ni Rašlina v resnici točil, marveč mu je le zdravnik ponudil... Te vrste pišemo, ker si Brencič za čast pristevo, tako je v "Stajercu" označen; resnica bo, ker je Brencič nikdar ni zagovarjal. Žalibog, da se vodo čitatelji tega lista spominjali, da je bil star Brencič marsikrat pokarsen. Nakrat pa pišemo, star Brencič je na potu poboljšanja. Za-legendel nam ne bo nihče zameril, ko te vrste pišemo. Ker je star Brencič v resnici na potu poboljšanja, bilo bi dobro, ako bi se popolnoma poboljšal. K temu pomagajte vasi. Ko bode Brencič ozdravili, príšli boste na raznih krajej skupaj in imeli šolo čes politiko in od drugih velikih vrednih stvari. Tedaj mu povejte iz krščanske ljubezni, da politika nič ni vredna in je sedanjem času najbolj ostudna. Stokrat boljše je, ako se skribi za svojo dušo! Dokazite, da sedaj bo bogat pred Bogom in pred svetom. Kako se v nebesih veselijo nad enim, če se poboljša, veliko večje veselje imamo mi sedaj s starim Brencičem, ker upamo, da boderemo imeli ed zdaj sveti mir in linbenec med seboj.

Sv. Trojica v Slov. gor. Zivinski sejem pri v. Trojici, kateri se je vsako leto vršil v podnjeljku po Trojički nedelji, se je za letos prenosil na 5. maja. Ta sejem se vrši tedaj letos v pondeljek po Florijanovem. Povabljeni

Iz Slov. Bistrica. Naš napredni okrajni odor pod vodstvom g. dra. H. Wiesthala vposlal z ozirom na po ujimih tekom zadnjih let prideto prebivalstvo slovenje-bistriškega okraja a naslov c. k. namestništva v Gradcu zanimivo

vlogo. V tej vlogi pravim dr. Kmetsko prebivalstvo v okraju Slov. Bistrica bilo je vsled ene in iz nje nastalega hudega pomanjkanja krme občutno prizadeto ter skoraj za decimiranje svoje živine po najneogodnejših cenah prisiljeno. Poleg tega prišlo so lansko leto v posameznih občinah okraja povodnji, slaba vinska trgata, pomanjkanje sadja; dne 2. julija 1912 pa je se dvajala uničujoča toča, ki je skoraj v celiem okraju vinsko in sadno žetev večinoma uničila in je te kulture za leta naprej poškodovala. Posledice teh elementarnih oskodovanj se bodejo v gospodarski eksistenciji leta sem čutile. Valed letašnje zime so zimake seteve močno trpele. K temu prišel pa je še sneg in njemu sledenih mrz dne 12. aprila t. l., ki je zopet ves letošnji dohodek iz goric in od sadja, na katerega je prebivalstvo upalo, uničil ter tudi pri ostalih kulturnih mnogo škode napravil. To se mora smatrati za kmetske tukajšnjega okraja naravnost usodenpolno in katastrofalno. — Valed teh v zadnjih letih v nepretirani vrsti se vrščnih elementarnih dogodkov prišlo je kmetsko prebivalstvo v gospodarsko bedo, ki mora pri večidel zadolženih posestnikih brez pomoči gospodarski konec za posled co imeti. Valed raznih proučen občin za pomoč v svrhu olajšave bude kmetskega prebivalstva prosi okrajni odbor, c. k. namestništvo naj bi revnemu prebivalstvu prizkelo podporo ne samo iz sklada za ujme, marveč tudi izdatno državno podporo ter vstavljanje davčnih ekskusij za to leto. — Upati je, da bude oblast uvidela veliko revčino nesrečnih kmetrov in da bude čim preje ter čim izdatneje pomagala.

Polenšak. Kje si „cenar-jager“ Brencič? Gotovo ti je znano, kakšna neoreča je zadela vinogradnike in sadjarce. Vprašamo te, ali si res katoliški poslanec? Ali imaš kaj katoliškega arca do svojih volilcev? Tedaj je tvoja sveta dolžnost, v taki bedi za volilce kaj storiti. Torej stori hitro tvojo dolžnost in glej, da dobri ubogo ljudstvo podporo, da od glada ne pogine! Vemo, da si v državni zbornici tih kakor riba. Torej te pozivljamo, da tiste krivične cenarje med uboge trpine, katere od nas pobiraš vsak dan, kadar se doma sprehajaš. Saj si v Halozah pri vinogradu viho postavil, pri minoritih v Ptuju kaso napolinil, torej reči: halt, krivičnih cenarjev v moje žepe ni treba ved, jaz imam pole, pojrite mimo med uboge trpine, moje dobrotne, kateri so me s svojimi krvavimi žulji k velikemu premoženju spravili... Ali prepričani smo, da, kteri je zelo katoliški, kakor je „cenar-jager“ Brencič in Polenski župnik Poplatnik, taki bi siromaka odri do golih kosti. Poglejmo si malo Poplatnika! Letos sta se ženila dva uboga delavca, en kovač in ena šivilka, brez vege premoženja in sta mu moral za poroko 15 krov plačati. Pred par leti je umrl tukaj en berač in zlaj tirja dobrotnika, pri katerem je umrl, da bi moral pogreb plačati, in zaradi še neplačanega pogreba revez ob velikonočni spovedi ni odvese dobil. Kaj pa je, g. Poplatnik, z Vašo deklo, zakaj ste jo po mlakah iskali?

Fant iz fare.

Šetarjeva pri Sv. Lenartu v Slov. goricah. Dragi „Stajerc“, v naši vasi je precej tebe, zato je ti moram eu dopis poslati. Hvala Bogu, da je ta samo en edini „Slov. Gospodar“ in en edini „Mir“, pa se ta dva v eni hiši. Prinakata pa grozno malo blagoslova in miru. Zato je popisem to hišo. Tukaj sta oče in sin, ki se davita kakor leva. Oče mora pred tem še komaj 18 letnim sinom grozovito mnogo prestati; kričanje v svetek in petek noč in dan. Oče nad sinom, sin nad očetom. Oče vpije, da se mora jesti ne da, da ga hčer zvezisti in ubiti. Sin pravi, da očetu že rogeci rastejo, da že ovi greponi; tudi vikati noči očeta, pravi, da ga bo tak čepr prag vrgel, da bo svila šla z njega, iz hiše ga pedi, dati in te s. Šveda mu je v pomoč mati. Oče mu pravi, da je nor, sin mu odgovor, da je že sedel pri doktorju Tiplidu in župniku, pa mu nobeden ni rek, da bi bil nor. Ta clovec je ji izobrazen, ker bere „Gospodarja“; on zna tudi vse, kako so njegovi bratje na Balkanu zmagali, kateri Bolgar se je v ruskih šolah izučil za vojako itd. Pravi, da je oče hud, da je on odbornik bralnega društva, da mu te časti ne pusti. Oče je rek, da sin Lenardane v časniku daje. Pač smešno, če „Gospodar“ nima drugega dopisnika od Lenarta, kakor tega clovaka, ki je pred kratkim v neko „Stajerciansko“ hišo zbežal, drugače bi dobil močne klofute. Za zdaj zadosti. Odsej še več. Lahko noč, Arnuš, ob 10. uri je čas za mir...

Tri žene zastrupili. V Frankfurtu zapri so nekega 50 letnega artista Hopf, ki stoji na sumu, da je svoi prvi dve ženi zastrupil in tudi na sedanjem trejji svoje žene umor s strupom poskusil. Hopf je življenje svoje prve in druge žene zavaroval za 50.000 markov; obe sta kmalu umrli. Pri trejji se mu je zločin ponesebil. Morlec pri kateremu so našli mnogo strup, je svoje zločine že priznal.

Veselica prijateljev ptice. Prebivalci vasi Stalod ob nemško belgijski meji so jako dobiti ljudje. V vsaki jeseni polovico ptic ce na limanice, potem pa jih še spremiščajo in varujejo v petljah k'eticah zoper lačko in mrz. V spomladni pa izpuščajo zoper pernate ptice. Ov teji priliki pridejo vedno veliko slavnost. Vsa vas poje in plie in v nujščem soncu se podeli nekaj piaci zato prostost... Pač lepa, posmernanja vredna navad.

Tri običajeni. Počeli smo svoj čas o znanih avtomobilskih rojparjih, ki so v Paruu izvršili celo vrsto umerov in k jih je oblast le z veliko tržavo v svoje roke dobila. Holi so na smrt ob ojetih in te dni so jim odsekali glave. Vsi trije so se izkazali tudi neposredno pred smrtno jako pogumne.

Tri žrelu volkov. Pri ruskemu mestu Astrahanu bili so letošnji april volkov velika nevarnost. Potniki so morali biti vedno oboroženi, da so se obranili lačnih zverin. Šele ko je prispal spomlad, so se kmetje zopet upali na pot. V prvih dneh aprila pejal se je na sanch neki kmet s svojo ženo in svojim otrokom v vas Bolsum. Proti večeru je opazil, da mu sledijo volkov. Kmet ni imel oružja in je podi konje; ali volkovi so prili vedno bliže. V smrtni bojni rekla je kmetica moču, da naj otroka pred volkove vrže. Kmet je je branil, a ko so volkovi že na vas skakali, udal se je kmeti prošči in je volk zavitega otroka med lačnim zverino. Pomagal mu ni! Volkovi mali zavitek niti opazili niso. Potegnali so kmetja in sani. Konj je dvaj naprej in propeljal nezavestno kmetico v vas. Oboroženi sovedi so takoj prili našli pa so le raztrgan obliko kmeta, ki so ga zverine počrle. Nekaj nazaj pa so našli kmetovega otroka, ki ga volkovi niso opazili in k je, v debeli cunje zavil, morno v snagu spal...

Iz Spodnje-Štajerskega.

Slov. Narod, osiroma njegov štajerski urednik Leander Čekunc se zoper repenči, če da smo imenovali balkanske vladarje „desparade“ in „spekulaute“, ko so bili nekateri od njih vendar že gosti na Dunaju in so imejitelji c. in kr. polkov. „Narod“ krči, da mora državni pravnik „Stajerc“ konfiscirati... No, žurnalistična „ljub garda“ črnogorskega Nikite in belgrajškega Petra v Ljubljani naj se potolaži. Naša oblast pozna prav dobro paragrafe in glede konfisciranja res ne potrebuje nobenega desuncijantovskega podpodbivanja. Ljudje pri „Narodu“ pa naj vzamajo enkrat srbske časnike v roko in naj tam čitajo, kako pisarijo te žurnalistične kanalje zoper našo monarchijo in našega cesarja... Sicer pa želimo Čekuncu v Celju, da dobí naslov kraljevo - črnogorskega „Ober-schreibelleckerja“...

Stevenski trgovci naravnega kalibra, katerih voditelja sta znani Vinko Zorko in Sv. Andreja ter Tombah iz Št. Viša, bojijo se za svojo „Zadrugo trgovcev“ prajskega okraja. Zadnjo nedeljo bi se moral vrstiti glavno sborovanje te zadruge. Zorko in njegovi pajdasi so hoteli s sleparijo vedno obdržati. In ker se jim to valed odločnega nastopa naprednih trgovcev ni posrečilo, popihali so jo in so tako preprečili sborovanje. O stvari bodemo še natanko poročali.

Zaradi veleizdaje v zmislu § 305 k. p. zaseduje c. kr. državno pravništvo znanega pravško-sagrivenega advokata dr. Janeza Dimnik iz Krškega. Kakor znano, je Dimnik sin trboveljske „slovenske mamice“ in je tudi kot koncipijent v Ptuju politične komedije igral. Baje je zdaj v drušbi vojakov na protiavstrijska dejanja bujškal.

Ormežki „Črnogorci.“ Iz Ormoža se poroča, da so na dan črnogorskega zavzetja trdnjave Skutari na hiši ormežke slovenske posojilnice veliko pravsko zastavo razobesili. Šele ormežniki so te zagrizence prisili, da so zastavo zoper sneli. Sicer bodo ormežski pravki javili, da se je šlo za „črnogoraco“ slavje, ki je v danih razmerah na vladno veleizdajstvo, — ali kdor te motice pozna, vedel bode, kaj ima od njih pričakovati!

Zoper občutkuje v deželnom zberu, ki je tako brezvestna in prinaša toliko gospodarske škode, izreklo se je že veliko nemških občin, okrajinjščin in drugih korporacij. Vse čuti, kako slodišča je taktika slovenskih klerikalcev, ki spravljajo delilo in ljudstvo na rob propagada. Zanimivo je, da se je zdaj tudi vedjidej slovenska občina Celje in okolica zoper slovenško

Zobna krema KALODONT

Ustna voda 17

Novice.

Vbogi romarji! Vsako leto prirejajo klerikalci velika romanja v Rim, pri katerih se zlasti stare kuharice znebjijo svojih tekom let pripravanih kronic, da polnilo potem na starla leta hiralnice. Da niso takia romanja nič drugače nego odiranje ljudstva, je itak znana stvar. Pa letos so gotovi prvački od pete do glave pobočni gospodje že malo prečitno svojo „krščansko“ naziranje kazali... Eno en sladčaj: Uradnik Janez Sajovic v Ljubljani bil je tajnik odbora za romanje v Rim v Ljubljani, kateremu je načeloval prelat Kalan. Dne 24. marca je Sajovic nakrat in brez sledu iz Ljubljane izginil. Z njim pa je izginilo tudi — 10.000 krov med vbojnimi romarji nabranega denarja. Zamán je policija iskala pobočnega tata Šele pred kratkim se je izvedelo, da je bil Sajovic par dni v švicarskem mestu Zürichu in da se je potem pod imenom dr. Mirko Božič v Ameriko odpeljal. Na parniku pa se ga je v Novem Yorku arretiralo in zdaj bode prišel kmalu zoper v „belo“ Ljubljano, črnim klerikalcem v veselje... Prvaki imajo letos res prenato veliko smole. Več teden jo popiha kak „voditelj“ z večjo ali manjšo svotico!

Skutari.

Panorama von Skutari.

Prinadlan o danes splošno sliko, panorama albanskega mesta Skutari, katerega se je vnel po vsej Evropi tako ljuti preprič. O mestu, njegovi zgodovini in njegovih utrihah smo že zadnjih v našem listu natanko pozredali. Zato nam ne preostaja danes nadaljnje pojasnitve.